

Warszawa, 18.07.2018 r.

Kolejny turecki obiekt wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO!

Na przełomie czerwca i lipca 2018 r. w Manamie odbyła się doroczna sesja Komitetu Światowego Dziedzictwa, podczas której Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO poszerzono o kolejne wpisy. Jednym z nich jest Göbekli Tepe – stanowisko archeologiczne w Turcji.

Już po raz 42. odbyły się obrady Komitetu Światowego Dziedzictwa. Wydarzenie miało miejsce w dniach 24.06-04.07.2018, podczas którego Lista Światowego Dziedzictwa została poszerzona o 19 nowych wpisów. Dodano cztery dobra przyrodnicze, trzy mieszane i dwanaście dóbr kultury. Właśnie wśród tej ostatniej grupy znalazło się Göbekli Tepe, czyli tajemnicze wykopalisko zlokalizowane w południowo-wschodniej Turcji.

Göbekli Tepe – najstarsza świątynia na świecie

Göbekli Tepe położone jest w górach Germuş, w południowo-wschodniej Anatolii i choć zainteresowanie tym rejonem trwa już od lat 60. XX wieku, to jednak dopiero w 1995 r. rozpoczęto badania archeologiczne. Trwają one do dziś i wciąż są obiektem wielkiego zainteresowania archeologów, geologów i innych badaczy z całego świata. Dlaczego Göbekli Tepe jest tak interesujące? Prawdopodobnie to właśnie tam zlokalizowane jest najstarsze miejsce kultu stworzone przez człowieka. Badacze oceniają jego wiek na co najmniej 12 tys. lat! O zawrót głowy przyprawia także rozmach budowli. Do dziś udało się odkopać i wstępnie poznać zaledwie 4 struktury, lecz badania geofizyczne pozwalają sądzić, że jest ich aż 16. W obrębie murów całego kompleksu znaleziono np. 6 kamiennych koryt oraz szereg pokoi, ale uwagę badaczy przykuwają także detale, np. płaskorzeźby przedstawiające zwierzęta i ludzkie postacie, którymi pokryte są gigantyczne słupy. Interesujące w tych elementach jest także ich ukształtowanie w literę T, które naukowcy interpretują jako wzorowanie się na sylwetce człowieka lub podobnych do ludzi bóstw. Na korzyść tej teorii przemawia fakt, że podobną formę przedstawienia ludzkich istot znajdowano w całej Turcji.

Historia ludzkości pisana na nowo

Odkrycie zawartości Göbekli Tepe zmienia całkowicie wiedzę naukową o człowieku tamtych epok. Wcześniej sądzono, że ludzie żyjący w okresie przed tzw. rewolucją neolityczną¹, nie budowali miejsc kultu, a przede wszystkim nie byli w stanie przeprowadzić zorganizowanej budowy. Odnaleziona świątynia świadczy jednak o czymś zupełnie odwrotnym – o umiejętności podziału pracy i archaicznej wiedzy inżynieryjnej, którą musieli posiadać budownicy Göbekli Tepe. Takie odkrycie każe całkowicie zrewidować współczesną wiedzę o rozwoju człowieka.

Najnowsze odkrycia

Prace nad tym niesamowitym elementem historii trwają nieprzerwanie, a ostatnie doniesienia archeologiczne świadczą o tym, że Göbekli Tepe była nie tylko świątynią, ale także stanowiła ośrodek astronomiczny. Dowodem na to mają być zaawansowane badania interdyscyplinarne, wykorzystujące najnowsze technologie, w rezultacie których doszło do zinterpretowania zwierzęcych płaskorzeźb jako znanych w starożytności konstelacji. Badacze wysuwają także daleko idącą teorię, że na nieodkopanych jeszcze elementach może znajdować się data, od której liczono czas. Rekonstrukcje pozwalają sądzić, że jest to data zbieżna z momentem rozpoczęcia ostatniego zlodowacenia, które przypada na czas ok. 13 tys. lat temu.

Czy świątynia Göbekli Tepe skrywa tajemnicę ostatniego zlodowacenia? Jest szansa na poznanie odpowiedzi na to pytanie, ponieważ wpisanie tego obiektu na Listę Światowego Dziedzictwa może pomóc w zintensyfikowaniu rozpoczętych tam prac.

KONTAKT DLA MEDIÓW:

Małgorzata Grzegolec

Biurowisko prasowe Biura Radcy ds. Kultury i Informacji Ambasady Turcji w Polsce

m.grzegolec@synertime.pl

664-904-600

¹ „Rewolucja neolityczna” – proces przejścia z koczowniczego trybu życia na tryb osadniczy, wiążący się z rozpoczęciem rolnictwa i hodowli.